

2023/2048(INI)

16.11.2023

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου

προς την Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης

σχετικά με την υλοποίηση της εδαφικής ανάπτυξης (ΚΚΔ, Τίτλος III, Κεφάλαιο II) και την εφαρμογή της στην Εδαφική Ατζέντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2030 (2023/2048(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Asim Ademov

PA_NonLeg

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου καλεί την Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 174 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει ότι η Ένωση πρέπει να στοχεύει στη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιφερειών, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στις αγροτικές περιοχές που αντιμετωπίζουν τις επείγουσες προκλήσεις της δημογραφικής παρακμής και της γήρανσης, ιδίως όσον αφορά τους γεωργικούς πληθυσμούς της ΕΕ, σε συνδυασμό με την εγκατάλειψη της υπαίθρου, την έλλειψη ή την περιορισμένη πρόσβαση σε δημόσιες και ιδιωτικές υποδομές και υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των ευρυζωνικών συνδέσεων υψηλής ταχύτητας, των ψηφιακών υποδομών, της κινητικότητας, της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών και της εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και τα χαμηλά εισοδήματα και τις λιγότερες ευκαιρίες απασχόλησης και το αυξανόμενο κόστος λειτουργίας μιας γεωργικής εκμετάλλευσης·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες διαδραματίζουν καίριο ρόλο για την αγροτική ανάπτυξη και τον κοινωνικό ιστό των αγροτικών περιοχών, διατηρώντας και βελτιώνοντας τα αγροτικά μέσα διαβίωσης και ενισχύοντας τις αγροτικές κοινότητες, και πρέπει να θεωρούνται κινητήριες δυνάμεις της βιώσιμης ανάπτυξης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η σημαντική συμβολή των γυναικών στην τοπική και αγροτική ανάπτυξη δεν αποτυπώνεται επαρκώς στη συμμετοχή τους στις αντίστοιχες διαδικασίες λήψης αποφάσεων, δεδομένου ότι οι γυναίκες στις αγροτικές περιοχές συχνά υποεκπροσωπούνται στα όργανα λήψης αποφάσεων·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19, της ενεργειακής κρίσης και της στρατιωτικής επίθεσης της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας έχουν συντελέσει στην επιδείνωση των σημαντικών δυσκολιών όσον αφορά την ορθή λειτουργία ολόκληρης της αγροδιατροφικής αλυσίδας, η οποία αποτελεί μία από τις βασικές κινητήριες δυνάμεις της αγροτικής ανάπτυξης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αύξηση των τιμών της ενέργειας και του πληθωρισμού ανά την Ευρώπη πλήττει ιδιαίτερα σκληρά τις αγροτικές περιοχές, ιδίως τις περιοχές με γεωγραφικές ιδιαιτερότητες και τις εξόχως απόκεντρες περιοχές, όπου είναι πιο δύσκολο να επιτευχθούν οι στόχοι της πολιτικής συνοχής·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ψηφιακή και η πράσινη μετάβαση, εάν εφαρμόζονται με δίκαιο τρόπο και δεν αφήνουν κανέναν στο περιθώριο, προσφέρουν ευκαιρίες για ισχυρότερες, συνδεδεμένες, ανθεκτικές, καινοτόμες και ευημερούσες αγροτικές περιοχές μακροπρόθεσμα· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επικαιροποιημένες ψηφιακές υποδομές αποτελούν προϋπόθεση για ψηφιακές και έξυπνες γεωργικές λύσεις και, ως εκ τούτου, για την επιτυχία της πράσινης μετάβασης, καθώς και καταλυτικό παράγοντα για ανταγωνιστικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) στις αγροτικές περιοχές· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ΜΜΕ διαδραματίζουν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στις αγροτικές περιοχές ως εργοδότες, ως διαμεσολαβητές στη διαφοροποίηση του

γεωργικού εισοδήματος και ως χορηγοί της κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής, και, επομένως, συμβάλλουν στην αύξηση της ελκυστικότητας των αγροτικών περιοχών για τα νεαρά άτομα· λαμβάνοντας, ωστόσο, υπόψη ότι, παρά τις πρόσφατες βελτιώσεις στην ευρυζωνική συνδεσιμότητα υψηλής ταχύτητας, μόνο το 59 % των νοικοκυριών στις αγροτικές περιοχές έχει πρόσβαση σε ευρυζωνικές υπηρεσίες, σε σύγκριση με το 87 % των νοικοκυριών στην ΕΕ·

- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι με την Εδαφική Ατζέντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2030 επιζητείται η ενίσχυση της εδαφικής διάστασης των τομεακών πολιτικών σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, όπως φαίνεται, στις περιφέρειες και τις διοικητικές μονάδες όπου εφαρμόζεται το πρόγραμμα LEADER, ένας υποχρεωτικός διαχειριστής της ομάδας τοπικής δράσης (ΟΤΔ) συμβάλλει στη βελτίωση των επιδόσεων και της απορρόφησης της περιφερειακής χρηματοδότησης και ανάπτυξης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η πολιτική συνοχής δίνει προτεραιότητα στις αστικές περιοχές· λαμβάνοντας, επίσης, υπόψη ότι πολλές επενδύσεις σε αγροτικές περιοχές που δεν συνδέονται άμεσα με τη γεωργία, όπως η κατασκευή δημόσιου οδικού δικτύου, οι επενδύσεις σε συστήματα αποχέτευσης, η σύσταση μη γεωργικών επιχειρήσεων κ.λπ., χρηματοδοτούνται σε μεγάλο βαθμό από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και όχι από το Ταμείο Συνοχής·
- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αγροτικές περιοχές θα πρέπει να αποτελούν ελκυστικό προορισμό για την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας και να διαδραματίζουν καίριο ρόλο στη διασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι το μακρόπνοο όραμα για τις αγροτικές περιοχές της ΕΕ¹ στοχεύει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές, την επίτευξη ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης και την τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ρόλος και η σημασία των αγροτικών περιοχών συχνά υποτιμούνται, δεν ανταμείβονται ούτε χρηματοδοτούνται επαρκώς·
- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ποικιλομορφία των αγροτικών περιοχών της ΕΕ απαιτεί τον σχεδιασμό απαντήσεων και λύσεων σε τοπικό επίπεδο που να αντιστοιχούν στις ιδιαίτερες ανάγκες και δυνατότητες κάθε περιοχής, και ότι οι στρατηγικές θα πρέπει να αντιμετωπίζουν τις αγροτικές περιοχές ανάλογα με τα επιμέρους χαρακτηριστικά τους και σε σχέση με το περιβάλλον τους, αξιοποιώντας, μεταξύ άλλων εργαλείων, τον μηχανισμό αγροτικής θωράκισης·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αγροτικές κοινότητες εκτίθενται σε μεγαλύτερη ζημία από την κλιματική αλλαγή, σε συχνότερα δυσμενή κλιματικά φαινόμενα, όπως καταιγίδες, πλημμύρες και ξηρασίες, και στις συνέπειες που επιφέρει η απώλεια βιοποικιλότητας, και βρίσκονται αντιμέτωπες με αυξημένα κόστη που συνδέονται με την κλιματική μετάβαση·
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι η βιώσιμη διαχείριση της γεωργίας και της δασοκομίας, η οποία περιλαμβάνει την περιβαλλοντική, οικονομική και κοινωνική βιωσιμότητα,

¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 30ής Ιουνίου 2021, με τίτλο «Ένα μακρόπνοο όραμα για τις αγροτικές περιοχές της ΕΕ – Προς ισχυρότερες, συνδεδεμένες, ανθεκτικές και ευημερούσες αγροτικές περιοχές με ορίζοντα το 2040» (COM(2021)0345).

συμβάλλει σε αξιοπρεπή εργασία και μέσα διαβίωσης, προστατεύει τα οικολογικά συστήματα και τη βιοποικιλότητα, ενώ επίσης ενισχύει την ανθεκτικότητα έναντι της κλιματικής αλλαγής και των κινδύνων·

1. υπενθυμίζει ότι οι μικρές, μεσαίες και οικογενειακές γεωργικές εκμεταλλεύσεις διαδραματίζουν ιδιαίτερο ρόλο στο γεωργικό σύστημα της ΕΕ και είναι απαραίτητες για τη διασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας και των υπηρεσιών οικοσυστήματος στους Ευρωπαίους πολίτες· τονίζει ότι οι μικρές, μεσαίες και οικογενειακές γεωργικές εκμεταλλεύσεις και ΜΜΕ έχουν θετικό αντίκτυπο στην κοινωνική συνοχή στις εν λόγω περιοχές, παρέχοντας ευκαιρίες απασχόλησης και συμβάλλοντας στη διατήρηση των τοπικών πληθυσμών·
2. τονίζει ότι η κατοχύρωση δίκαιου και αξιοπρεπούς εισοδήματος και ποιότητας ζωής για τους πολίτες και τις οικογένειές τους στις αγροτικές περιοχές είναι ουσιώδης για τη διασφάλιση κοινωνικής προόδου και την επιτυχή εδαφική και τοπική ανάπτυξη· επιμένει ότι είναι ανάγκη να διασφαλιστούν αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας και διαβίωσης και κοινωνική προστασία, ιδίως για τους νέους εργαζομένους σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις και τους διακινούμενους εργαζομένους στις περιφέρειες της ΕΕ·
3. τονίζει τη σημασία της βελτίωσης της συνοχής των πολιτικών και της εφαρμογής αγροτικής θωράκισης των μελλοντικών πρωτοβουλιών ολοκληρωμένης εδαφικής ανάπτυξης και άλλων σχετικών πρωτοβουλιών της ΕΕ, με σκοπό να αξιολογηθούν η συνοχή και η συμπληρωματικότητα των πολιτικών της ΕΕ και ο δυνητικός αντίκτυπος τους στις αγροτικές περιοχές, αποτρέποντας έτσι αποτελεσματικά την πληθυσμιακή συρρίκνωση της υπαίθρου και διευκολύνοντας την ανανέωση των γενεών, την ισότιμη πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες υψηλής ποιότητας και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στις αγροτικές περιοχές· τονίζει τη σημασία του μηχανισμού αγροτικής θωράκισης, μεταξύ άλλων κατά την αξιολόγηση, από τα κράτη μέλη, των επιπτώσεων της προτεινόμενης νομοθεσίας στις αγροτικές περιοχές· υπογραμμίζει τη σημασία της συμμετοχής των τοπικών και περιφερειακών αρχών στον καθορισμό και την εφαρμογή των μηχανισμών αγροτικής θωράκισης, καθώς και στη διακυβέρνησή τους τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο, για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού που σχετίζεται με τις μεταφορές και για τη βελτίωση της εδαφικής προσβασιμότητας των σχετικών περιοχών, προκειμένου να βελτιωθούν η διασυνοριακή συνεργασία και η συνεργασία μεταξύ αγροτικών και αστικών περιοχών, η πρόσβαση σε ευρυζωνικό διαδίκτυο και επαρκείς υπηρεσίες, ιδίως στον τομέα της υγείας και της εκπαίδευσης, καθώς και η διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας και η αναζωογόνηση των αγροτικών περιοχών, ούτως ώστε να αυξηθεί η ελκυστικότητα των περιοχών αυτών και να διασφαλισθεί ένα βιώσιμο μέλλον για αυτές τις κοινότητες·
4. επικροτεί την πρόταση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής να προωθήσει έναν πανευρωπαϊκό χάρτη για τα δικαιώματα και τις ευθύνες των αγροτικών/αστικών περιοχών· είναι επίσης πεπεισμένο ότι απαιτείται μεγαλύτερη συνεργασία με τις αστικές περιοχές, ώστε να διασφαλιστεί ότι καμιά περιοχή ή πολίτης «δεν θα μείνει στο περιθώριο» κατά τη δίκαιη μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη, βιώσιμη και ευημερούσα Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία καταβάλλει προσπάθειες για τη δέσμευση των αγροτικών και αστικών περιοχών για δίκαιη προσέγγιση και καταδεικνύει την προστιθέμενη αξία της συνεργασίας των αγροτικών και αστικών οργάνωσεων·

5. επιδοκιμάζει την επιτάχυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού στον γεωργικό τομέα και στις αγροτικές περιοχές· εφιστά την προσοχή στον αποκλεισμό των μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων και των εξόχως απόκεντρων περιοχών από αυτές τις εξελίξεις, και τονίζει την ανάγκη να ληφθούν μέτρα προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο ψηφιακός μετασχηματισμός επίσης ωφελεί τους πάντες· σημειώνει ειδικότερα ότι υπάρχει ανάγκη διαχείρισης των κινδύνων εξάρτησης και υπερχρέωσης για τους μικροκαλλιεργητές·
6. επισημαίνει ότι η επίτευξη των στόχων της πολιτικής συνοχής στις αγροτικές περιοχές θα πρέπει πάντα να αποτελεί συμβιβασμό μεταξύ περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών στόχων, οι οποίοι είναι ζωτικής σημασίας για την ευημερία των σημερινών και των μελλοντικών γενεών·
7. επαναλαμβάνει την ανάγκη πλήρους ενσωμάτωσης του μακροπρόθεσμου οράματος για τις αγροτικές περιοχές της ΕΕ στο τρέχον και μελλοντικό πολυετές πλαίσιο και στη κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ), με διασφάλιση επαρκούς χρηματοδότησης που δεν επηρεάζει άλλα κονδύλια του προϋπολογισμού της ΚΓΠ, ώστε να διασφαλιστεί η συμπληρωματική και συνεκτική στήριξη των αγροτικών περιοχών σε όλα τα επίπεδα εδαφικής ανάπτυξης· υπογραμμίζει την ανάγκη να εξασφαλιστεί ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ των τοπικών, εθνικών και ευρωπαϊκών αρχών κατά την ανάπτυξη και την εφαρμογή της γεωργικής πολιτικής κατά τρόπον ώστε να λαμβάνεται υπόψη η ποικιλομορφία των αγροτικών περιοχών της Ευρώπης, καθώς και οι διαφορές στα επίπεδα ανάπτυξής τους·
8. ζητεί να συμπεριληφθούν οι στόχοι της Εδαφικής Ατζέντας 2030 (ΤΑ2020) στα νομοθετικά μέσα και τα επιχειρησιακά προγράμματα των ταμείων της πολιτικής για τη συνοχή· χαιρετίζει τις πιλοτικές δράσεις της ΤΑ2030 που αναπτύχθηκαν και καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να συνεχίσουν να επενδύουν στις εν λόγω δράσεις και να τις συντονίζουν με πρωτοβουλίες που συνδέονται με την πολιτική συνοχής και την αγροτική ανάπτυξη·
9. υπογραμμίζει την ανάγκη να διασφαλιστεί πιο ισόρροπη ανάπτυξη των περιφερειών της ΕΕ με την εξασφάλιση καλύτερης κατανομής των κονδυλίων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης από την ΚΓΠ εντός και μεταξύ των κρατών μελών· επισημαίνει ότι είναι αδύνατον να επιτευχθεί βιώσιμη και μακροπρόθεσμη εδαφική ανάπτυξη, εάν η στήριξη χορηγείται σε διαφορετικές περιφέρειες βάσει ιστορικών δεδομένων·
10. υπογραμμίζει τον ρόλο που διαδραματίζει η γεωργία στην επίτευξη των στόχων της Ένωσης για επισιτιστική ασφάλεια, βιώσιμη ανάπτυξη, κοινωνική ένταξη και καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, συμβάλλοντας παράλληλα στη διαφοροποίηση της γεωργικής παραγωγής, στη διατήρηση της βιοποικιλότητας και στην ανάπτυξη των τοπικών οικονομιών·
11. καλεί την Επιτροπή να προβλέψει μέσα άμεσης εφαρμογής στην Εδαφική Ατζέντα 2030·
12. υπογραμμίζει τις δυνατότητες της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ)² της μεθόδου LEADER, προκειμένου να ενθαρρυνθούν οι

² https://ec.europa.eu/enrd/leader-clld/leader-toolkit/leaderclld-explained_en.html.

αγροτικές κοινότητες να συμμετάσχουν σε ομάδες τοπικής δράσης για την προετοιμασία και την υλοποίηση στοχευμένων στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με στόχο τη διατήρηση και την αποκατάσταση ζωντανών και ακμαίων τοπικών αγροτικών οικονομιών, καθώς και την ανάγκη διατήρησης επαρκούς επιπέδου χρηματοδότησης για το LEADER· καλεί τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν πλήρως τις ικανότητες του LEADER όσον αφορά την ανάπτυξη λύσεων για την αντιμετώπιση των οικονομικών, κοινωνικών και αναπτυξιακών προκλήσεων στις αγροτικές περιοχές σε ολόκληρη την ΕΕ· καλεί τα κράτη μέλη να στηρίζουν την ΤΑΠΤΚ, συμπεριλαμβανομένης της μεθόδου LEADER, ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή σε ομάδες τοπικής δράσης και διασφαλίζοντας την αποτελεσματική αυτονομία τους όσον αφορά τη σύνθεσή τους και τη λήψη αποφάσεων· θεωρεί ότι η περαιτέρω πρόοδος της μεθόδου ανάπτυξης και των χρηματοδοτικών εργαλείων ΤΑΠΤΚ θα συνέβαλλε σε ισχυρότερες ολοκληρωμένες στρατηγικές και σε πιο βιώσιμη και ανθεκτική εδαφική ανάπτυξη· τονίζει, στο πλαίσιο αυτό, την ανάγκη για ουσιαστική διάθεση βοήθειας για την ΤΑΠΤΚ στο πλαίσιο όλων των σχετικών ταμείων σε επίπεδο ΕΕ, παρόμοια με εκείνη του ΕΓΤΑΑ·

13. καλεί την Επιτροπή να αξιοποιήσει τα αποτελέσματα της έκθεσης αξιολόγησης του 2024 για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, καθώς και τα αποτελέσματα και τις εμπειρίες που αντλήθηκαν από την εφαρμογή του ΕΓΤΑΑ LEADER για τη στήριξη προγραμμάτων για την περίοδο 2021-2027· καλεί την Επιτροπή, κατά την προετοιμασία της νέας περιόδου προγραμματισμού, να εξετάσει τη δυνατότητα παροχής χρηματοδοτικών μέτρων στο πρόγραμμα LEADER που θα ενθάρρυναν την ανανέωση των γενεών στις αγροτικές περιοχές·
14. τονίζει, ωστόσο, ότι η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί σε συνεχή βάση το κόστος και τα οφέλη της μεθόδου LEADER, προκειμένου να εξασφαλίσει ότι ο κίνδυνος που συνδέεται με πιθανή κατάχρηση των κατανεμημένων κονδυλίων μειώνεται στο ελάχιστο, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι το πρόγραμμα διευκολύνει αποτελεσματικά την τοπική συμμετοχή, και ότι οι διοικητικές απαιτήσεις πρέπει να αντιστοιχούν στο μέγεθος και τη δομή της τοπικής κοινότητας, ώστε να μη δημιουργούνται εμπόδια που θα μπορούσαν να αποφευχθούν για τις νέες πρωτοβουλίες·
15. καλεί την Επιτροπή να βελτιώσει τη στενή συνεργασία και την ολοκληρωμένη χρήση μεταξύ των χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ, όπως τα ταμεία συνοχής, το ΕΓΤΑΑ, η ΚΓΠ και το μέσο ανάκαμψης NextGenerationEU, καθώς και με τα εθνικά μέσα, με σκοπό την υλοποίηση των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης και τη μεγιστοποίηση του αντικτύπου και της αποτελεσματικότητας των επενδύσεων στην αγροτική ανάπτυξη· επισημαίνει τη σημασία της διευκόλυνσης και της προώθησης της χρήσης πολυταμειακών προσεγγίσεων για τη στήριξη της υλοποίησης ολοκληρωμένων έργων για βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς αγροτική ανάπτυξη·
16. καλεί τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν αποτελεσματικά τις διάφορες ευκαιρίες χρηματοδότησης με σκοπό επίσης τη βελτίωση των προοπτικών των ΜΜΕ, δεδομένου του σημαντικού τους ρόλου στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης στις αγροτικές περιοχές, και καλεί την Επιτροπή να παρακολουθεί και να αξιολογεί κατά πόσον η στήριξή της φτάνει στις αγροτικές περιοχές και ωφελεί τις κοινότητές τους· ζητεί την ανάπτυξη συμπράξεων σε όλες τις οικονομικές δραστηριότητες στις αγροτικές περιοχές, μεταξύ επιχειρήσεων όλων των τομέων, τοπικών αρχών, ερευνητών και υπηρεσιών που βασίζονται στην καινοτομία, την ανταλλαγή γνώσεων και τη

συνεργασία·

17. σημειώνει ότι η αστάθεια που προκλήθηκε στις γεωργικές αγορές στην ΕΕ και σε ολόκληρο τον κόσμο από την επίθεση της Ρωσίας στην Ουκρανία αποτελεί ιδιαίτερη πρόκληση για την πολιτική συνοχής και την ευρωπαϊκή αλληλεγγύη, καθώς αποσταθεροποιεί τον γεωργικό τομέα και αυξάνει τον κίνδυνο εκτεταμένης οικονομικής στασιμότητας, γεγονός που θα επιδεινώσει περαιτέρω τις σημερινές ανισότητες όσον αφορά τον πλούτο μεταξύ των διαφόρων χωρών και των περιφερειών της ΕΕ·
18. τονίζει τον ρόλο που διαδραματίζουν οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες, οι λύσεις κινητών υπηρεσιών, οι συμπράξεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, οι κοινωνικές επιχειρήσεις, οι κλάδοι του πολιτισμού και της δημιουργικότητας, η προσβασιμότητα της εκπαίδευσης και της υγειονομικής περίθαλψης, καθώς και οι συνεταιρισμοί, που συμβάλλουν στην παροχή των απαραίτητων υπηρεσιών στις αγροτικές περιοχές και λειτουργούν ως βασικός παράγοντας για την αγροτική κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη·
19. εφιστά την προσοχή στην ανάγκη να ληφθεί επίσης υπόψη η ανάπτυξη άλλων οικονομικών τομέων στις αγροτικές περιοχές της Ευρώπης, όπως ο αγροτουρισμός και ο πολιτιστικός τουρισμός, προκειμένου να αναζωογονηθούν οι αγροτικές περιοχές·
20. ζητεί τη βελτίωση οικονομικά προσιτών υπηρεσιών και υποδομών δημόσιων μεταφορών, όπως οι σιδηρόδρομοι, οι δρόμοι και οι σταθμοί φόρτισης και ανεφοδιασμού στις αγροτικές περιοχές, προκειμένου να υποστηριχθούν λύσεις ηλεκτροκίνησης, ώστε να καταπολεμηθεί το ψηφιακό χάσμα και το χάσμα μεταφορών μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών· επισημαίνει, συνεπώς, ότι είναι απαραίτητο να προβλεφθεί η αναγκαία χρηματοδότηση για την ανάπτυξη και τη συντήρηση των μεταφορικών συνδέσεων, δεδομένου ότι το γεγονός αυτό θα μπορούσε να ενθαρρύνει την παλαιότερη γενιά να παραμείνει ενεργή στη γεωργία για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και να προσελκύσει νεαρά άτομα από περιφερειακά κέντρα για να εργαστούν στις αγροτικές περιοχές·
21. εφιστά την προσοχή στη συνεχιζόμενη σύγκρουση συμφερόντων σε ορισμένες αγροτικές και προαστικές περιοχές μεταξύ της χρηματοδότησης των στόχων της πολιτικής συνοχής και των στόχων της γεωργικής πολιτικής, και καλεί την Επιτροπή να προβεί σε κατάλληλη διάκριση, σύμφωνα με τη Συνθήκη, μεταξύ της χρηματοδότησης για τις αγροτικές περιοχές στο πλαίσιο της ΚΓΠ και στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους καθεμίας από αυτές τις πολιτικές, όπως ορίζονται στα άρθρα 39 και 174 της Συνθήκης·
22. ζητεί τη βελτίωση του επιπέδου των ψηφιακών δεξιοτήτων και τη διαθεσιμότητα και την οικονομική προσιτότητα επαρκών ψηφιακών υποδομών, καθώς και των ικανοτήτων αποτελεσματικής ανάπτυξης ψηφιακών τεχνολογιών, όπως οι πλατφόρμες ψηφιακών υπηρεσιών, στις αγροτικές περιοχές·
23. τονίζει ότι οι γυναίκες στις αγροτικές περιοχές μπορούν να αποτελέσουν παράγοντες αλλαγής όσον αφορά τη μετάβαση προς τους στόχους της ΓΑ2030, συμβάλλοντας σε μια δίκαιη και πράσινη Ευρώπη που προσφέρει μελλοντικές προοπτικές, προστατεύει τα κοινά μέσα διαβίωσης και διαμορφώνει τη κοινωνική μετάβαση προς τη βιώσιμη γεωργία· επισημαίνει ότι είναι σημαντικό να δημιουργηθεί ένα ευνοϊκό περιβάλλον για

τις γυναίκες επιχειρηματίες στις αγροτικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένων των νομικών πτυχών και των πτυχών πολιτικής, για τη διασφάλιση καλύτερης πρόσβασης σε πληροφορίες, γνώσεις και δεξιότητες, καθώς και για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε οικονομικούς πόρους και, κατά συνέπεια, για τη δημιουργία περισσότερων θέσεων εργασίας στις αγροτικές περιοχές· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναλάβουν δράση για την ανάπτυξη και την εφαρμογή μέτρων για την καταπολέμηση της ανισότητας μεταξύ των φύλων· υπενθυμίζει ότι, στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2021-2027, η ισότητα των φύλων και η διάσταση του φύλου πρέπει να περιλαμβάνονται και να προωθούνται σε όλα τα στάδια της διαδικασίας προετοιμασίας, εφαρμογής, παρακολούθησης και αξιολόγησης των προγραμμάτων συνοχής·

24. είναι πεπεισμένο ότι η συνεχιζόμενη απουσία εσωτερικής και εξωτερικής ευθυγράμμισης των άμεσων ενισχύσεων στο πλαίσιο της ΚΓΠ υπονομεύει τους μακροπρόθεσμους στόχους της πολιτικής συνοχής, ιδίως στις φτωχότερες και λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές·
25. επαναλαμβάνει την ανάγκη να ενισχυθεί επειγόντως η πολιτική της ΕΕ όσον αφορά τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν, μεταξύ άλλων με γνώμονα την αυξανόμενη εμφάνιση ακραίων καιρικών φαινομένων στην ΕΕ τα τελευταία χρόνια και τους τελευταίους μήνες· επισημαίνει, εν προκειμένω, την ανάγκη να ενισχυθεί το επίπεδο φιλοδοξίας και ο αριθμός των παρόντων και μελλοντικών πιλοτικών σχεδίων στο πλαίσιο του στόχου για «πιο πράσινη Ευρώπη» και της πρώτης προτεραιότητάς του για «υγιέστερο περιβάλλον»·
26. ζητεί να καταβληθεί μεγαλύτερη προσπάθεια για να δοθεί στους κατοίκους των αγροτικών περιοχών η δυνατότητα να λαμβάνουν ενεργό μέρος στις διαδικασίες χάραξης πολιτικής και λήψης αποφάσεων, με τη συμμετοχή ευρέος φάσματος ενδιαφερόμενων μερών σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης για την ανάπτυξη εξατομικευμένων, τοποκεντρικών και ολοκληρωμένων λύσεων πολιτικής και επενδύσεων·
27. σημειώνει ότι όλο και περισσότεροι άνθρωποι επιλέγουν να ζουν στις πόλεις και να εργάζονται σε αγροτικές περιοχές· καλεί την Επιτροπή να σχεδιάσει προγράμματα που θα λαμβάνουν υπόψη όλες τις περιοχές, συμπεριλαμβανομένων των μητροπολιτικών, των αστικών και των λειτουργικών περιοχών· ενθαρρύνει την Επιτροπή να σχεδιάσει το LEADER κατά τρόπο ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τις μικρές πόλεις·
28. τονίζει τον ουσιαστικό οικονομικό ρόλο που διαδραματίζουν η γεωργία, η δασοκομία και η αλιεία· ζητεί την περαιτέρω ανάπτυξη των βραχειών αλυσίδων εφοδιασμού, των συστημάτων ποιότητας, των οργανώσεων παραγωγών και των συνεταιρισμών που συμβάλλουν στην αύξηση της βιωσιμότητας της ευρωπαϊκής παραγωγής τροφίμων·
29. τονίζει ότι η ανανέωση των γενεών είναι το κλειδί για την κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα των αγροτικών περιοχών και την επισιτιστική αυτονομία της ΕΕ και το μέλλον της γεωργίας και, ως εκ τούτου, πρέπει να παραμείνει υψηλή προτεραιότητα στα σχέδια και τις στρατηγικές εδαφικής ανάπτυξης· τονίζει την ανάγκη να ληφθούν υπόψη οι ανάγκες των μικρών και μεσαίων γεωργικών εκμεταλλεύσεων και να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην προσέλκυση νέων γεωργών, στην πρόληψη της εγκατάλειψης της γης και στη διευκόλυνση της πρόσβασης σε γη και της πρόσβασης σε

πιστώσεις·

30. τονίζει τη σημασία των αρχών της κυκλικής οικονομίας και της βιοοικονομίας, καθώς και της εφαρμογής τους στον γεωργικό τομέα, όσον αφορά τη συμβολή τους στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία· ενθαρρύνει την ενίσχυση της κατανόησης και της εφαρμογής των αρχών της κυκλικής οικονομίας και της βιοοικονομίας στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού συστήματος γεωργίας και τροφίμων.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ Ή ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΚΑΤ'ΕΘΕΣΑΝ ΤΙΣ ΑΠΟΨΕΙΣ
ΤΟΥΣ ΣΤΟΝ ΣΥΝΤΑΚΤΗ ΤΗΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ**

Ο συντάκτης της γνωμοδότησης, Asim Ademov, υπό την ιδιότητά του ως συντάκτη, δηλώνει, υπό την αποκλειστική του ευθύνη, ότι δεν έλαβε απόψεις από καμία οντότητα ή πρόσωπο που πρέπει να αναφερθεί στο παρόν παράρτημα σύμφωνα με το άρθρο 8 του παραρτήματος I του Κανονισμού.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	16.11.2023
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 35 -: 0 0: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Benoît Biteau, Franc Bogovič, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Dacian Cioloș, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Dino Giarrusso, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Camilla Laureti, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Marlene Mortler, Juozas Olekas, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Sarah Wiener
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Asim Ademov, Ladislav Ilčić, Cristina Maestre Martín De Almagro, Dan-Ștefan Motreanu
Αναπληρωτές (άρθρο 209 παρ. 7 του Κανονισμού) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Adrian-Dragoș Benea, Lydie Massard, Ville Niinistö

**ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

35	+
ECR	Mazaly Aguilar, Ladislav Ilčić, Krzysztof Jurgiel, Bert-Jan Ruissen
ID	Gilles Lebreton
NI	Dino Giarrusso
PPE	Asim Ademov, Franc Bogovič, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Marlene Mortler, Dan-Ștefan Motreanu, Anne Sander, Petri Sarvamaa
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Dacian Cioloș, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček
S&D	Clara Aguilera, Adrian-Dragoș Benea, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Camilla Laureti, Cristina Maestre Martín De Almagro, Juozas Olekas
The Left	Luke Ming Flanagan
Verts/ALE	Benoît Biteau, Martin Häusling, Lydie Massard, Ville Niinistö, Sarah Wiener

0	-

0	0

Υπόμνημα των χρησιμοποιούμενων συμβόλων:

+ : υπέρ

- : κατά

0 : αποχή